

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ І СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ У 2014-2022 РР.

МЕТА: УЗАГАЛЬНИТИ РОЗУМІННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ КРАЇНИ, ОКРЕСЛИТИ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ; ВИЗНАЧИТИ ЧИННИКИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ УКРАЇНИ. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ. РОЗВИВАТИ АНАЛІТИЧНЕ МИСЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНУ КОМПЕТЕНТНІСТЬ. ВИХОВУВАТИ ГРОМАДСЬКУ ПОЗИЦІЮ, ПАТРІОТИЗМ.

Держава існує не для того, щоб перетворити земне життя на рай, а для того, щоб завадити перетворити його на пекло.
М. Бердяєв

HTTPS://WWW.YOUT
UBE.COM/WATCH?V=
7EG_ILQFLAC

І ЖСАХ, І КРОВ, І СМЕРТЬ, І ВІДЧАЙ,

І КЛЕКІТ ХИЖОЇ ОРДИ,

МАЛЕНЬКИЙ СІРИЙ ЧОЛОВІЧОК

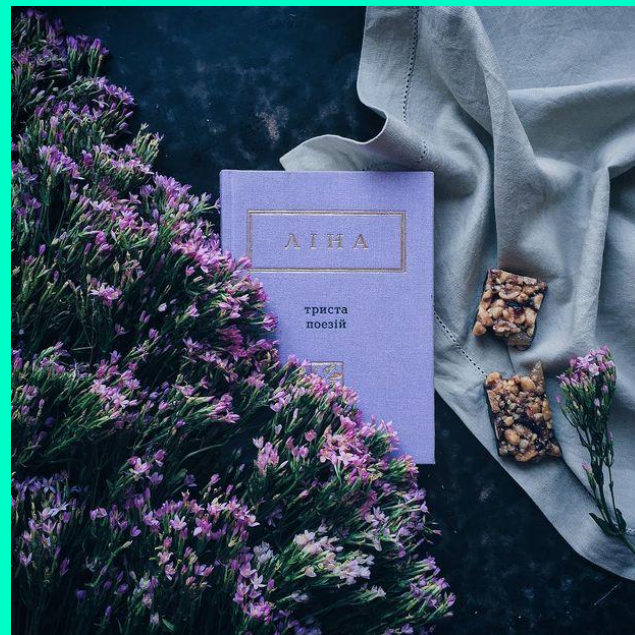
НАКОЇВ ЧОРНОЇ БІДИ.

ЦЕ ЗВІР ОГИДНОЇ ПОРОДИ,

ЛОХ-НЕСС ХОЛОДНОЇ НЕВИ.

КУДИ Ж ВИ ДИВИТЕСЬ, НАРОДИ?!

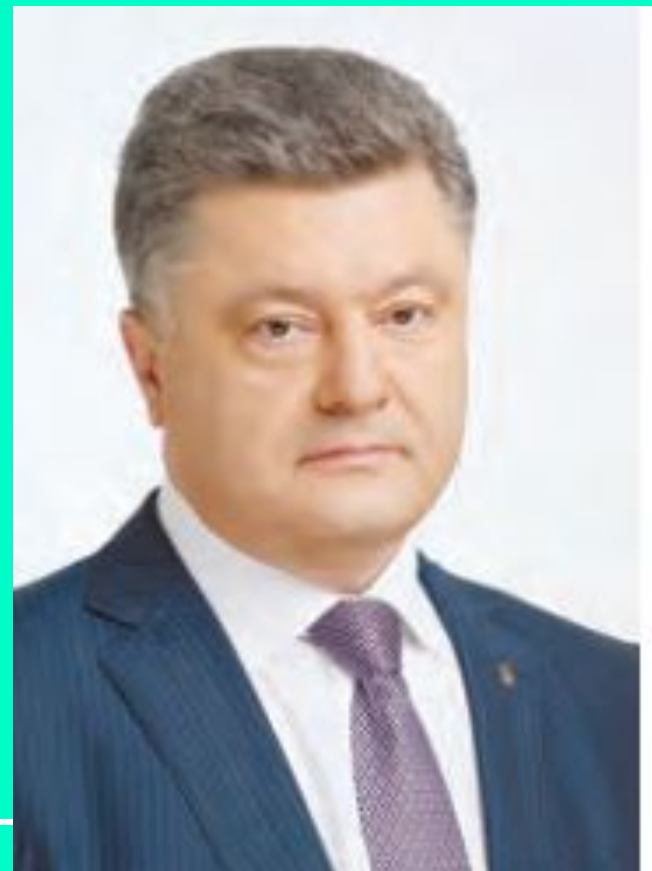
СЬОГОДНІ МИ, А ЗАВТРА — ВИ.

[HTTPS://LEARNINGA](https://learningapps.org/4030926)
[PPS.ORG/4030926](https://learningapps.org/4030926)

ПЕТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ ПОРОШЕНКО (1965 р.)

Народився в м. Болград Одеської області. Закінчив факультет міжнародних відносин і міжнародного права Київського університету ім. Т. Шевченка за спеціальністю «міжнародні економічні відносини». У політиці з 1998 р. Обирався народним депутатом, посідав урядові посади. 25 травня 2014 р. на позачергових виборах у першому турі обраний Президентом України. Перебував на посаді до 20 травня 2019 р.

26 жовтня 2014 р. відбулися дострокові вибори до Верховної Ради. України за змішаною виборчою системою. У новообраному парламенті утворилася більшість у складі 302 депутатів. На першому засіданні Головою Верховної Ради було обрано Володимира Гройсмана, а Прем'єр-міністром — Арсенія Яценюка.

ЩО ЗА ПОДІЮ РОЗКРИВАЄ ПОДАНИЙ МУЗИЧНИЙ ТВІР?

<https://www.youtube.com/watch?v=QZn100mwsM4>

2014 Р. ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС

Зі щорічного послання Президента України П. Порошенка про внутрішнє і зовнішнє становище України у Верховній Раді. 20 вересня 2018 р.: «1 вересня виповнився рік, як набула чинності Угода про асоціацію з Європейським Союзом. Завтра Україна видає десятимільйонний біометричний паспорт. Це, до речі, відповідь тим, хто, намагаючись применшити значення так важко здобутого безвізового режиму, тоді твердив, що ніби українцям він малоцікавий. 10 мільйонів українців уже отримали біометричні паспорти за цей короткий термін. Для українців відкрито вже майже дві третини країн світу. Ми й надалі будемо розширювати простір свободи руху для громадян України...

Ми нарешті вибралися із лабіринтів багатовекторності. Ледве вискочили зі смертельно небезпечної пастки позаблоковості. І від чотирнадцятого року твердо прямуємо своїм шляхом, і це шлях до Європейського Союзу та НАТО.

Ми з вами зміцнили наш міжнародний авторитет і організували трансатлантичну коаліцію на підтримку України з режимом санкцій проти країни-агресора – Російської Федерації... Ми з вами підписали і виграли у Кремля дипломатичний бій за ратифікацію Угоди про асоціацію і поглиблену та всеохопну зону вільної торгівлі з Європейським Союзом та почали, нарешті, отримувати від неї перші вагомі результати.

Наша європейська стратегія – це двосторонній рух. Не лише членство України в Євросоюзі, а й глибинна внутрішня європеїзація України.

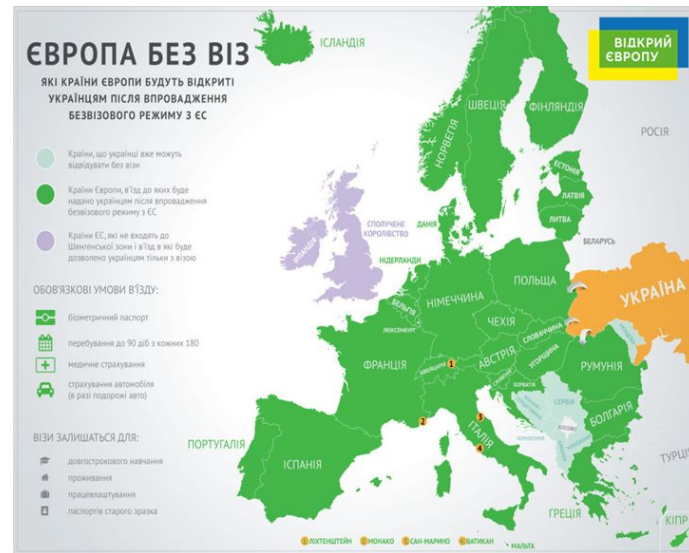
Стати європейською країною – означає повністю сприйняти європейський дух політичних свобод, чесної конкуренції і рівності можливостей. Це те, що називається порядком відкритого доступу. Країни Європи йшли до нього століттями. Нам цим шляхом треба промчати максимум за десять років».

11 червня 2017 – безвізовий режим України з ЄС

«Безвіз – це, безумовно, епохальний крок: подія, що знаменує кінець епохи кріпацтва. Адже всі ми, хто нині живе в Україні, – це люди, вирості зі свідомістю так чи інакше обмеженої свободи пересування. Скільки ця свідомість породила зламаних доль уже в період незалежності (про радянські часи годі й згадувати!), нам іще тільки належить усвідомити»
(письменниця О. Забужко).

НАВЕСНІ 2015 Р. В УКРАЇНІ ПОЧАЛАСЬ ДЕКОМУНІЗАЦІЯ.

* Квітень 2015   Закон «Про засудження комуністичного та
націонал-соціалістичного тоталітарних режимів в Україні та заборону
пропаганди їхньої символіки»

<https://www.youtube.com/watch?v=VDFRT8Y-X00>

покидаючи

~~СССР~~

вул. ГЕРОЇВ МАЙДАНУ

~~вул. К. МАРКСА~~

Karl Marx

ЯКА РАДЯНСЬКА СИМВОЛІКА ЗАБОРОНЕНА?

Заборонена символіка

Герби та прапори СРСР,
УРСР, інших країн з
комуністичним
режимом, які існували
в минулому

Серп і молот, а
також серп і молот
у поєднанні з
пятикутною зіркою

Гімни СРСР та
радянських
республік

Символіка
комуністичної
партії

Пам'ятники та
зображення партійних
та радянських
керівників – починаючи
від секретаря райкому

Пам'ятники та
зображення працівників
радянських органів
держбезпеки – ГПУ,
НКВС, КДБ

Комуністичні гасла
та цитати
радянських
керівників

Назви міст, вулиць та
підприємств, пов'язані з
комуністичними
діячами та діяльністю
компартії

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ: РЕЗУЛЬТАТИ СТАНОМ НА 2017 РІК

2 409
прокомуністичних пам'ятників
і пам'ятних знаків демонтовано, з них:

1 324
Леніну

33
залізничних об'єктів
перейменовано

2
порти
перейменовано

44
ВУЗи та
31
заклад
профтехосвіти
перейменовано

понад
100
ЗМІ
перейменовано

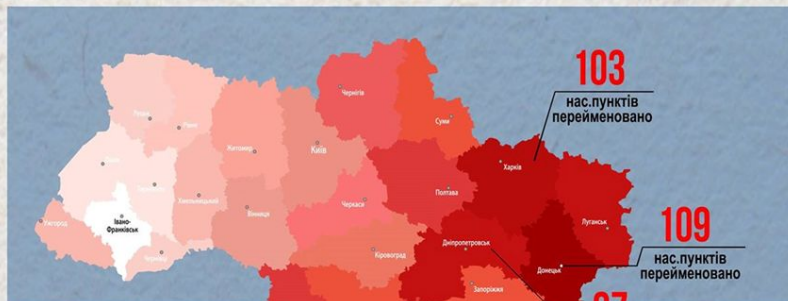
986
населених
пунктів та
25
районів
перейменовано

51 493
вулиці, провулки, квартали,
бульвари, площі та ін.
перейменовано

НАЙБІЛЬША КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕЙМЕНОВАНИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЗНАХОДИТЬСЯ
НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ, ХАРКІВСЬКОЇ ТА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Перейменування населених пунктів відбулися в усіх областях України, крім Івано-Франківської.

103
нас.пунктів
перейменовано

109
нас.пунктів
перейменовано

97
нас.пунктів
перейменовано

32
міста було перейменовано,
з них майже половина –
на окупованих територіях

Загалом, на тимчасово невідконтрольних
територіях було перейменовано:

8 **14** **134**
районів міст інших населених
пунктів

Упорядковано за даними
Українського інституту
всесвітньої історії

ТІК Львів 10 2018

ВЕЖА
vezha.org

777 ДНІВ ПЕРЕБУВАННЯ НА ПОСАДІ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА А. ЯЦЕНЮКА.

- Модернізація Збройних Сил (створено Національну гвардію та Національну поліцію)
- Відмова від російського газу компанії «Газпром»
- Реструктуризація зовнішнього боргу
- Припинився спад промислового виробництва
- Введено в дію Угоду про асоціацію з Євросоюзом та Угоду про зону вільної торгівлі
- Запровадження систему електронних закупівель ProZorro

Однак усі ці досягнення знецінювалися різким падінням добробуту населення. Прем'єр-міністр швидко втратив суспільну підтримку. У квітні 2016 р. прем'єр-міністром став голова парламенту **Володимир Гройсман**, а Верховну Раду очолив **Андрій Парубій**.

СУДОВА РЕФОРМА - ЦЕ

РАДА З ПИТАНЬ
СУДОВОЇ РЕФОРМИ

- НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ДЕПОЛІТИЗАЦІЯ
судової влади
- Оновлення суддівського
корпусу
- ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
- ПІДВИЩЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
суддів

ВСТУПАЄ В ДІЮ

30 вересня 2016 р.

JRC.ORG.UA

Першочергового реформування потребувала судова система, однак низка ухвалених законів, зокрема «Про відновлення довіри до судової влади» (квітень 2014 р.), «Про судоустрій і статус суддів» (червень 2016 р.), не повернули довіри суспільства до судів і суддів.

Верховна Рада України
19 жовтня 2017 р. розпочала
медичну реформу, ухваливши
Закон «Про державні фінансові
гарантії надання
медичних послуг та лікарських
засобів».

МЕДИЧНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ

Головні зміни

Громадяни зможуть обрати місце лікування.
Створення механізму посередництва між державою, медичними закладами та громадянами через Національну закупівельну агенцію.

Громадяни зможуть укладати контракти на лікування з будь-яким лікарем.

Державні та комунальні лікувальні заклади мають бути реорганізовані в некомерційні підприємства без зміни форми власності.

Лікар отримуватиме зарплатню відповідно до кількості і якості наданих послуг.
Лікар може встановлювати ціну на свої послуги та обирати місце роботи самостійно.

Реінбурсація - механізм відшкодування державою вартості ліків під час амбулаторного лікування призначеного лікарем.

Держава гарантуватиме фінансування з бюджету пакету необхідних медичних послуг.
Пакет послуг буде встановлюватись КМУ.

Зіспровадження страхової медицини за рахунок бюджетних коштів.

Реформа передбачає серію кроків до 2020 р.

9-ми 2017 року створили термійний реформний комітет з метою фінансування державної системи медичної допомоги.

Протягом першого півріччя проведено першочергову роботу із запровадження медичної реформи на рівні МЗЛ, ОЛС, ВПУ та інших установ.

До 2020 р. - зміни системи фінансування медичної допомоги, надання медичних послуг та відшкодування витрат.

СЛОВО І ДІЛО

Інформацію стосовно заходів реформи медичної допомоги можна знайти на сторінці www.mz.gov.ua.

Якщо реформу не буде прийнято зараз, то повернутися до неї можна буде тільки у 2019 році, після парламентських виборів.

Юлія Супрун

Міністр охорони здоров'я

Необхідна законодавча база

Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів

№ 6327

08.06.2017 прийнято у першому читанні

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України

№ 6329

08.06.2017 відхилено за змістом і розкладу

Про організацію медичного обслуговування населення в Україні

№ 4456

18.05.2017 в першому читанні не включено

Про засади державної політики охорони здоров'я

№ 2409а

01.11.2016 повернуто на доопрацювання

Головні зміни у медицині

Було

МОЗ фінансувало, перевіряло та контролювало охорону здоров'я

Фінансувалися лікарні за їхнє існування

Мешканці сіл їхали в райлікарні чи поліклініки до спеціалістів

Лікар отримував «ставку»

Були державні, муніципальні, приватні медзаклади

Буде

Розробка політики здоров'я – МОЗ, реалізація – перейде до нової Національної служби здоров'я України

Фінансуватимуться надані лікарнею послуги пацієнту

Сімейний лікар у кожному селі (у найвіддаленіших — на базі ФАП)

Лікар отримуватиме фінансування за кожного полікованого пацієнта

Нова форма господарювання — некомерційні підприємства, які належать громадам

МАЙЖЕ ОДНОЧАСНО ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ УХВАЛИЛА ЗАКОН ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ПЕНСІЙ.

<https://youtu.be/RwHaaBwgD6Q>

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА УРЯДУ ГРОЙСМАНА

1 ВІДМІНА
ОПОДАТКУВАННЯ
ПЕНСІЙ

3 БЕЗДЕФИЦИТНИЙ
ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
ДО 2024 РОКУ

2 РІСТ ПЕНСІЙ
ДЛЯ **5,6 МЛН**
ПЕНСІОНЕРІВ
НА **200-1000 грн**

4 ПІДВИЩЕННЯ
ПЕНСІЙНОГО
ВІКУ
НЕ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ

5 СПРАВЕДЛИВА
ПЕНСІЙНА СИСТЕМА*

*ЧІТКА ЗАЛЕЖИВІСТЬ РОЗМІРУ ПЕНСІЙ ВІД СУМИ ОПЛАЧЕННЯ СТРАХОВИХ
ВНЕСКІВ ТА ТРИВАЛОСТІ УЧАСТІ У СТРАХОВІЙ СИСТЕМІ

НЕ
БАЧУ

НЕ
ЧУЮ

1000\$
МОВЧУ

У жовтні 2014 р.
Верховна Рада
затвердила пакет
антикорупційних
законів.

Запровадження
Е-декларацій.
Жовтень 2014 р.

Засвідчено
масштаби корупції
в Україні

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА:

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ АНТИКОРУПЦІЙНІ ОРГАНИ ТА ЗОНИ ЇХ КОМПЕТЕНЦІЇ

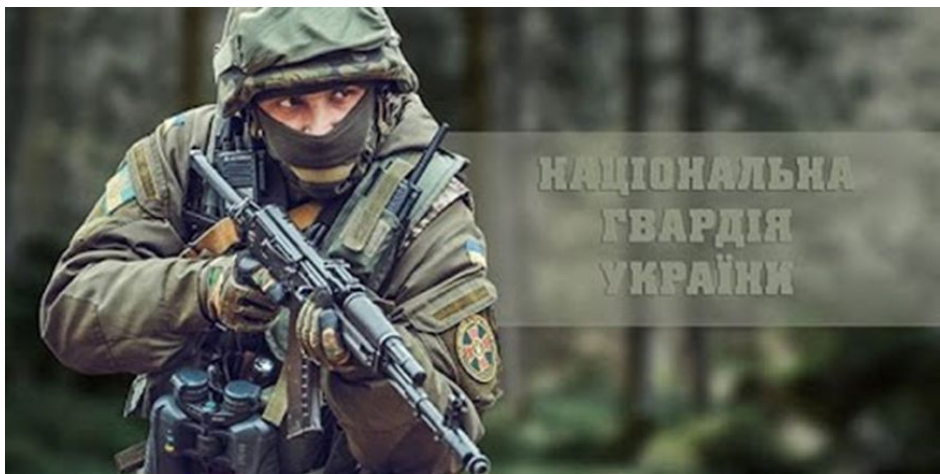

В МЕЖАХ НОВОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ РЕФОРМИ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПРОЦЕС РЕФОРМУВАННЯ СТАРИХ ТА СТВОРЕННЯ НОВИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ ТА КОМПОНЕНТІВ ДЕРЖАВНИХ СТРУКТУР

Національна Гвардія   Національна поліція

Реформа децентралізації
спрямована на зміну системи,
надаючи місцевій владі більше
фінансової автономії та
більшої відповідальності за
щоденні проблеми своїх
громад.

1

2

3

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

ЩО ПРОПОНУЄ ПРОЕКТ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ЗАКОНУ
ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
У ВЕРСІЇ СТАНОМ НА 30.09.2020

ГОЛОВНІ ПОСАДОВІ ОСОБИ У ГРОМАДІ

ГОЛОВА ГРОМАДИ

Головна посадова особа ради громади, наділена специфічними управлінськими функціями з координації діяльності усіх виконавчих органів місцевого самоврядування

СЕКРЕТАР РАДИ ГРОМАДИ

Опікується виключно діяльністю представницьких органів: рада, комісії, депутатський корпус

⚠ Скасовується норма про виконання функцій голови громади у разі дострокового припинення його повноважень

ПІДСИЛЮЮТЬСЯ ВИКОНАВСЬКІ ФУНКЦІЇ ГОЛОВИ:

призначає заступників

призначає керівників виконавчих органів ради

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ГРОМАДИ

опікуються виключно діяльністю виконавчих органів

Дострокове припинення повноважень голови громади за рішенням 2/3 складу ради громади за спеціальною процедурою. Обов'язковий наслідок припинення повноважень голови громади у такому випадку – одночасне припинення повноважень ради громади і їх дострокові вибори

СТАРОСТА

Посадова особа громади. Призначається радою громади за поданням голови. Представляє інтереси жителів населених пунктів визначеного радою старостинського округу

**новий закон про освіту,
ухвалений у вересні
2017-го, покликаний
забезпечити
підвищення якості
середньої освіти.**

Ухвалення
Закону «Про освіту».
2017 р.

профільна —
3 роки

базова — 5 років

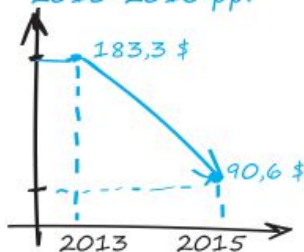
початкова — 4 роки

Запровадження із 2019 р.
12-річного навчання

Впродовж 2014-2022 років в економіці країни тривав процес модернізації, який передбачав роздержавлення, приватизацію, реформування відносин власності.

Погіршення економічного становища.
2013-2015 рр.

ВВП скортився вдвічі через війну

Н

ВВП України

Державна митна служба України

3 найбільш експортованих категорії товарів (за 2020 рік)

зернові культури

\$9,4
млрд

чорні метали

\$7,7
млрд

жири та олії

\$5,8
млрд

3 найбільш імпортованих категорії товарів (за 2020 рік)

палива мінеральні, нафта та продукти її перегонки

\$8
млрд

машини, обладнання і механічні пристрої

\$6,1
млрд

засоби наземного транспорту

\$5,5
млрд

Уривок із науково-аналітичної доповіді Інституту економіки і прогнозування НАН України «Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки». 2018 рік

«Традиційними проблемами, що гальмують промисловий розвиток, залишаються: нестабільна політична ситуація, яка спричинила значний вплив іноземних інвестицій з промисловості; недостатня урегульованість законодавчого поля формування промислової політики держави; відсутність ефективної взаємодії держави та бізнесу та її стійких інституцій, сформованих на базі спільних інтересів, які спрямовані на промисловий розвиток та економічне зростання; незахищеність прав власності (за Міжнародним індексом прав власності у 2018 році Україна посіла 110-те місце у світі та 23-тє в регіоні, покращивши свій показник лише на 0,858 — до 4,282 бала — порівняно з 2017 роком); рівень корупції, що не асоціюється із європейськими демократичними цінностями; низький рівень довіри до уряду та судової влади, що є одним із найнижчих у світі, — за період 2016-2017 років частка опитаних, які довіряють уряду, становила лише 11 % (для порівняння у Польщі — 50 %), так само довіру до суду мають лише 11 % опитаних».

- 1. Визначте проблеми, які гальмують розвиток промисловості України. Поясніть, чому їх вважають традиційними.

Зі статті економіста Олександра Охріменка «Сільське господарство врятує Україну та забезпечить її майбутнє»

«Для того, щоб Україна могла виробляти багато і якісної сільськогосподарської продукції, потрібні технології 21 століття, де більше праці машин, а не ручної праці, як це прийнято в особистих господарствах. Україна за рівнем врожайності тієї ж пшениці істотно відстає від Німеччини. І це при тому, що в Україні чорноземи, а Німеччина не може похвалитися такими землями. Зараз все вирішують нові технології, які включають правильну підготовку сільськогосподарської землі до посіву, якісний посівний матеріал, обробку під час зростання і збирання врожаю з мінімальними втратами і подальшу переробку і зберігання. Це все інвестиції та інвестиції, без яких в Україні завжди буде врожайність нижча, ніж у Німеччині, незважаючи на чорноземи під ногами».

- 1. Який чинник, на думку автора, сприятиме збільшенню кількості і покращенню якості сільськогосподарської продукції?

Історичний факт

На початок 2019 р. моніторингова місія ООН визначила приблизне число жертв в Україні від бойових дій: від 30 до 35 тис. осіб, з них — до 13 тис. загиблих. Від нестачі харчів страждає 1,2 млн осіб. Число внутрішньо переміщених становить від 1 до 1,5 млн осіб. На окупованих територіях вирує спалах туберкульозу. Постійно виникають проблеми з постачанням води.

Особливістю економічного життя сучасної України є вкрай важке матеріальне становище працівників бюджетної сфери: науковців, викладачів загальноосвітньої та вищої шкіл, працівників охорони здоров'я і пенсіонерів. Основною причиною цього є неприпустимо квола дерадянізація сфер, у яких залучені мільйони працівників.

Самооцінка домогосподарствами України своїх доходів у 2005-2015 роках (у %)

Оцінка власних доходів	2005	2008	2009	2010	2013	2015
Коштів достатньо і робили заощадження	6,6	12,7	11,1	11,6	10,4	6,2
Коштів достатньо, але заощаджень не робили	49,4	51,8	45,3	47,8	50,5	45,7
Відмовлялись від найнеобхіднішого, крім харчування	39	32,9	40,2	37,5	35,8	43,2
Не вдалося забезпечити навіть достатнє харчування	5	2,6	3,4	3,1	3,3	4,9

- 1. Проаналізуйте дані таблиці. Визначте фактори, які впливали на динаміку власних доходів населення.

Погляд сучасника

З якого це дива європейські громадяни мають нас годувати? Дати можемо тільки ми самі собі. Маємо більше виробляти, а також перестати вірити байкам, що можна не працювати, бо за всіх подбає держава. <...> Наша економіка за підсумками 2016 року виробляє 4 700 гривень продукції на одну людину (в місяць це 180 доларів, в рік - 2150). Ми хочемо рівнятися на зарплати у США, Канаді?.. У США рівень мінімального ВВП на душу населення становить 57 436 доларів у рік. <...> То потрібно зрозуміти беззаперечну істину: не можна спожити те, чого немає. <...> Бізнес не потребує ні особливих преференцій, ні додаткових стимулів від держави. Дайте йому стабільні й однакові правила гри! Саме різні правила гри вбивають бажання інвестувати. До того ж вони створюють сприятливі умови для корупції. <...> Держава має привести свої фінанси в порядок, навчитися робити це так, як роблять прості українці. Українська сім'я живе в рамках того, що вона заробляє, не дозволяючи собі жити в борг. Жодне покоління українських політиків не хоче керуватися цим простим, здоровим принципом. Ми живемо в борг.

Фляжніков А. Віктор Пинзеник: «Мусимо навчитися жити за доходами» // Persona. 2017. 6 вересня.

СКРЯБІН - НАС КИНУЛИ

Зі щорічного послання Президента П. Порошенка про внутрішнє та зовнішнє становище України Верховній Раді. 20 вересня 2018 р.:

» «1 вересня виповнився рік, як набула чинності Угода про асоціацію з Європейським Союзом. Завтра Україна видає десятимільйонний біометричний паспорт. Це, до речі, відповідь тим, хто намагається применшити значення так важко здобутого безвізового режиму».

» «Лише інтеграція України до євроатлантичного простору гарантує всім нам і мир, і безпеку, Україні – незалежність, а народу – підвищення рівня життя». » «Ми створили армію, що звільнила дві третини території Донбасу, які були окуповані навесні 2014 року. Армію, яка локалізувала конфлікт і міцно тримає оборону на лінії фронту. Нова армія повинна мати сучасну ідеологію. Дерадянiзація армії – це нові назви військових частин, нові вітання, нові знаки, нові традиції, нові свята». » «У гуманітарній сфері провели декомунізацію. Визнали на державному рівні Армію УНР та Українську повстанську армію як учасниць національно-визвольних змагань. Сформували чітку політику національної пам'яті для зміцнення української ідентичності».

» На підставі уривків з президентського послання сформулюйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Президента П. Порошенка. Доведіть, що Революція Гідності сприяла кристалізації геополітичних пріоритетів України.

Прийом «Хвилинка інтернету». Використовуючи інтернет-джерела знайдіть відповідь на таке питання: **“Вкажіть головні досягнення і невдачі української влади у царині реформ”**

Рефлексія

- 1. Сьогодні я дізнався...**
- 2. Було цікаво ...**
- 3. Я зрозумів, що...**
- 4. Тепер я можу...**
- 5. Я відчув, що...**
- 6. Я набув...**
- 7. Я навчився...**
- 8. У мене вийшло...**
- 9. Я зміг...**
- 10. Я спробував...**

Домашнє завдання

1. Опрацювати текст підручника;
2. Підготуйте історичну довідку на тему: «Економіка незалежної України: здобутки і прорахунки».
3. Які реформи, на вашу думку, українській владі слід здійснити у першу чергу аби піднести життєвий рівень населення?